

Ten oosten van BEAUVECHAIN strekt zich een heuvelachtig plateau uit dat doorkruist wordt door de Schoorbroek. Diep in deze vallei, aan de grens tussen Vlaanderen en Wallonië, ligt L'Ecluse, een landelijk gehucht. De kerk en de pastorie vormen een mooi architecturaal geheel. De geplaveide weg voert je naar de prachtige boerderij van Wahenges en haar burens, de hedendaagse "Pagodes" van de artiest Julos Beaucarne. Je wandelt door het groen, langs de oevers van de beek, terug naar het dorp. Veel wandelplezier!

Het is belangrijk nog even mee te geven dat veel van de gebouwen die we hierna bespreken, in privébezit zijn. Wij vragen u de privacy van de bewoners te respecteren.

VERTREKPUNT: DE KERK VAN L'ECLUSE.

Zullen we beginnen met wat etymologie? De naam van het dorp "Sclûse" in het Waals (L'Ecluse in het Frans), is duidelijk afgeleid van het grote bouwwerk dat hier werd opgetrokken om het water van de rivier tegen te houden. Een andere verklaring verwijst naar de familie de Slusa die hier tot het eind van de 11de eeuw eigendommen bezat.

De **Sint-Rochuskerk**, boven op een heuvel, domineert het dorp. Dit is een van de vele voorbeelden van de nieuwe trend die de architectuur van de 19de eeuw en in het bijzonder de Brabantse kerken

kenmerkte. Dit keer is het de romaanse stijl die door de ontwerpers van die tijd (1863) opnieuw werd uitgevonden met baksteen en GOBERTANGESTEEN. De volgende elementen zijn typisch romaans: hoofdingang en ramen met romaanse bogen, vierpassen, friezen met boogjesversiering.

De omheiningsmuur van de kerk loopt rond een elegante neoklassieke pastorie die in 1831 werd gebouwd. De GOBERTANGESTEEN benadrukt de architecturale details.

maaiweiden waar planten als de paardenstaart, de pinksterbloem, watermunt, valeriaan en riet of iris welig tieren. De

Aan de voet van de kerk ligt een oude **omheinde boerderij** (RUE D'HOUGAERDE 1) die dateert uit de 18de en 19de eeuw. De benedenverdieping (een enkel niveau) met een reeks bulstergaten ☞ is typisch voor de architectuur in deze streek. Vergeet niet te kijken naar het Brabantse dakvenstertje ☞ boven de deur.

Zoals op bijna elk marktplein in België werd ook hier een **vrijheidsboom** - een kastanje in dit geval - geplant in 1930 om de honderdste verjaardag van de onafhankelijkheid van het land te vieren.

In de RUE DE LA TOURETTE sla je af naar rechts, wandel de aangename groene weg in die zich door weiden slingert en de **Schoorbroek** oversteeft. De beek ontspringt ten westen van L'ECLUSE, in de buurt van de boerderij van Wahenges, en doorkruist het dorp van west naar oost. Het rivierdal is groen, er staan heel wat bomen en kleine bosjes.

Wie rivier zegt, zegt **water en rijke biodiversiteit**. De wandeling voert je langs een elzenbos en drassige

groene specht, die je herkent aan zijn rode kop en groene vleugels, heeft dit gebied tot zijn domein gemaakt.

Aan de smalle en geplaveide **Rue de la Cabourse** staan enkele boerderijen die voornamelijk dateren uit het begin van de 20ste eeuw.

Let op de oude **boerderij Des Perles** (RUE DE LA CABOURSE 7), een vierkantshoeve die baksteen combineert met GOBERTANGESTEEN. De boerderij werd gebouwd in 1629, de jaarsteen zie je boven de deur van het woongebouw. De openingen werden omgewerkt, met uitzondering van twee oude zijramen ☞. Bemerkt het oude raam met vensterkruis ☞ dat werd dichtgemaakt en de schuin afgewerkte grondmuur ☞, beiden een bewijs van hoe oud dit gebouw wel is.

Voorbij de RUE DE SCLIMPRÉ volg je een **landweggetje** Vanaf mei kleuren klaprozen en kamille het landschap rood en wit. In de zomer bloeit de wilde marjolein paars en roze, dit is een plant die je in WAALS-BRABANT niet zo vaak ziet. De gele

kwikstaart, een vogeltje dat in de volksmond wipstaartje wordt genoemd en een stralend gele borst heeft, maakt het plaatje af.

Wandel voorbij de **meidoorn van de heilige Ermelindis**.

Deze heilige, die rond 550 werd geboren, kun je gerust de eerste Belgische heilige noemen. Ze werd geboren in LOVENJOEL en woonde in BEAUVECHAIN. Volgens de legende wilde ze ontsnappen aan twee aanbidders die haar achternaliepen. Geleid door de engelen (een naam die voortleeft in de "RUE DES ANGES") verliet ze het dorp. Ze verborg zich tussen de schapen en zette haar stok in de grond. Die veranderde meteen in een bloeiende meidoorn. In 2000 werd hier een doornige struik aangeplant, ter nagedachtenis aan de 1400ste verjaardag van het overlijden van Ermelindis.

Vanaf het plateau kun je de vliegtuigen van de **basis van Beauvechain** zien, die rechts ligt. Deze basis werd tijdens de Tweede Wereldoorlog aangelegd door het Duitse bezettingsleger. Vanaf 1946, en dat 50 jaar lang, was de basis "luitenant-kolonel Charles Roman" de thuisbasis van de jachteskaders van de 1e Wing. Vandaag is de vliegtuigbasis een pilotenschool van de luchtmacht geworden. De collecties van het **museum**

First Wing Historical Center verhalen de geschiedenis van de eenheden hier, met name de jachteskaders van 1946 tot 1996. Vliegtuigen en motoren, een unieke collectie voertuigen... Te ontdekken in de permanente tentoonstelling.

De weg daalt verder, in de richting van de boerderij van Wahenges die steeds duidelijker te zien is. De gebouwen in de vallei gaan harmonieus op in het omliggende landschap en vormen zo een uitzonderlijke site.

De **boerderij van Wahenges** (RUE DE WAHENGES 43) is geklasseerd als uitzonderlijk erfgoed van WALLONIË omwille van de landelijke architectuur die typisch is voor WAALS-BRABANT. Deze boerderij is een prachtig voorbeeld van de zo befaamde vierkantshoeven, de "censes" ☞ die typisch zijn voor BRABANTS HASPENGOUW. Dit zijn vaak grote middeleeuwse boerderijen (vroegere eigendommen van landheren of onder voogdij van een abdij) die in de 18de eeuw gemoderniseerd werden, een periode van economische bloei. Deze boerderijen zijn vaak gebouwd in de vorm van een vierkant. De afstand tussen de gebouwen was beperkt en het overzicht

over de activiteiten optimaal. Zo verliep het dagelijkse werk makkelijker. Dit reguliere gebouw bestond uit een toegangspoort (vaak een boogvormig portaal) ➊

zanger, beeldhouwer, acteur... Hij gebruikt verschillende manieren van expressie om de mens, het universum, zijn streek... te eren. Het is net ter ere van dit "land waar de schuren schepen zijn" dat hij in de site van WAHENGES heeft geïnvesteerd. Hij

maakte van oude industriële haspels een kleurrijke kring van hedendaagse, postindustriële pagodes". Deze grote haspels, die er uitzien als bobijnen, werden gebruikt voor de productie en het transport van kabels, touw...

Wandel het BOS VAN WAHENGES door (privédomein). In het begin van de jaren 1970 werden hier opgravingen gedaan en werden **overblijfselen van een Romeinse villa** ontdekt. De wandeling gaat verder door het **Bois d'en Haut** en het **Long Bois**, beuken- en eikenbossen. Het onderhout is rijk aan bosboomsoorten. Esdoorn en ahorn, hazelaar, vlier, haagbeuk, berk...

De grote weilanden tussen de RUE DE LA CABOURSE, die je volgde aan het begin van de wandeling, en de RUE DE LA TOURETTE, die je nu volgt, is een onbebouwd drassig gebied van grote biologische waarde. Aan de waterkant van de

Schoorbroek leeft de grote gele kwikstaart, een vogel met een kwikzilverige staart.

Je bemerkt al van ver de 17de-eeuwse hoge toren van de **kasteelhoeve van la Tourette**, het vroegere **kasteel van Escaille** (RUE DE LA TOURETTE 10-11). Zijn naam absoluut waard. Het woongebouw rechts van de toren is een 19de-eeuwse reconstructie. Het geheel is opgetrokken in baksteen en GOBERTANGESTEEN rond een geplaveid binnenplein.

Weer bij het vertrekpunt aangekomen bemerk je het boerderijtje met HUISNUMMER 8, een landbouwbedrijf uit de tweede helft van de 18de eeuw.

De ontwerper van de pagodes wil de hemel raken, immense antennes neerzetten om de boodschappen te ontvangen wanneer de nacht stilaan overgaat in de ochtend. Hij wil dat de reiziger even stil staat en zijn ziel ontwaart... [...] Hij gebruikt restmateriaal dat niemand meer wil, hij stapelt ze op zoals een kind zou doen. Net als Klein Duimpje laat hij op zijn weg reuzengrote merktekens na en tekent zo het postindustriële landschap. (Uittreksel uit het album *Tours, temples et pagodes post-industriels* van Julos Beaucarne)

met een duiventil) en vooral een ruime en hoge schuur, waarvan de opslagcapaciteit overeenstemde met de grootte van het bouwland.

De boerderij van Wahenges is sinds 1149 vermeld als eigendom van de abdijs van AVERBODE en werd later in stapjes heropgebouwd tussen 1718 en 1784. De perfect homogene volumes combineren gewitte baksteen met Gobertangesteent. De monumentale schuur bestaat uit drie schepen en acht traveeën.

In de weide tegenover de boerderij staan de **postindustriële Pagodes** van Julos Beaucarne. Julos Beaucarne woont in TOURINNES-LA-GROSSE en is een artiest met vele talenten. Dichter,

WANDELING DOOR SCLÛSE

6,6 km

